

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/28/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111234053
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8111234053.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany, Teplická 7434, IČO: 36 234 176, proti odporcovi K. A., nar. X. X. XXXX, bytom P. XXX, o zaplatenie 2.227,64 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10C 53/2012-45 zo dňa 19. 9. 2012 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

II. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) zamietol žalobu o plnenie z tzv. revolvingovej zmluvy (alebo aj z úverovej karty) s odôvodnením, že nebola dodržaná zákonom vyžadovaná písomná forma právneho úkonu a neboli platne dohodnuté zmluvné podmienky. Zmluvné podmienky boli súčasťou tlačiva (formulára) inej úverovej zmluvy zo dňa 15.12.2006, ktorou žalobca poskytol žalovanému úver 7.335,-Sk.

Žalovaný obdržal úverovú kartu, z ktorej vyčerpal 1.497,70 Eur a vrátil 13,30 Eur. Prvostupňový súd z dôvodu neplatnosti právneho úkonu uložil žalovanému povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie predstavujúce rozdiel t.j. 1.484,38 Eur (1.497,70 - 13,30) s úrokom 0,024% denne od 14.11.2009 do zaplatenia v splátkach po 50 Eur. Prvostupňový súd posúdil opísané predkladanie zmluvných podmienok ako nekalú obchodnú praktiku.

Žalobca v odvolaní proti zamietavej časti navrhol rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal rozsudok v rozsahu suspenzívneho odkladného účinku odvolania v zamietavom výroku a výroku o trovách konania (§206 Osp), ako aj konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd si osvojuje náležité a presvedčivé odôvodnenie zo strany prvostupňového súdu a na zdôraznenie a v súvislosti s odvolacími dôvodmi dopĺňa.

Zmluvné podmienky, ktoré sledoval žalobca uzavrieť (ďalej len „revolvingový úver“) boli obsiahnuté vo formulárovej (typovej štandardnej a pod.) úverovej zmluve o poskytnutí iného úveru (úver 7335,- Sk, č. zmluvy 3612235883) v prevažnej časti vo všeobecných obchodných podmienkach. Úverové podmienky neboli podpísané.

Odvolaací súd nemá dôvod na odklon od rozsudkov súdov, ktoré v obdobných prípadoch označili právny úkon za neperfektný a z hľadiska nedodržania písomnej formy vyžadovanej zákonom za neplatný (§ 40 ods. 1 OZ cit. „Ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný“).

„V konečnom dôsledku z bodu C formulára zmluvy o úvere zo dňa 14.7.2006 nevyplýva nič iné než to, že žiadateľovi v budúcnosti môže byť poskytnutý úver vo forme platobnej karty. Podpisom zmluvy dňa 14.7.2006 však nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu a vzájomné práva i povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany žalovaného. Ak hodlal žalobca uzavrieť so žalovaným nový záväzkový vzťah, bolo to potrebné urobiť spôsobom, aký predpisuje zákon 258/2011 Z.z.. Ak dňa 10.2.2010 poskytol žalovanému sumu 20.000 Sk, bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by tento záväzkový vzťah bol individualizovaný so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 4 ods. 1, 2 zákona 258/2001, nebola dodržaná zákonom predpísaná forma a preto je neplatná. Bez písomnej zmluvy neexistuje dohoda strán ani o výške úroku z úveru, ani výške úroku z omeškania a už vôbec nie ustanovenia o zmluvnej pokute či poplatkoch, na ktoré si žalobca robil nárok v zmysle sadzobníka.

Ak by aj existovala písomná formálne platná zmluva o žalovanom úvere, súd by venoval dôslednú pozornosť otázke neprijateľných zmluvných podmienok ku škode spotrebiteľa. Vzhľadom na to, že v danom prípade účastníci neuzavreli platnú zmluvu, sa súd týmito okolnosťami nezaoberal.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 17C 107/2011 zo dňa 16.1.2012)

„Touto zmluvou však v ďalšom vopred vnútil konajúcej osobe - odporcovi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu (získanie úveru na nákup práčky). Ako totiž vyplýva z danej predtlač zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru, sa konajúca osoba - odporca súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísal aj pod tú časť predtlač listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu a ktorý má vzniknúť až v budúcnosti. Teda, ak chcel odporca získať úver na zakúpenie práčky, čo bolo primárne jeho pohnútkou k vstupu do právneho vzťahu s navrhovateľom, nemal na výber a musel podpísať predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. V tomto prípade sa tak dá usudzovať na nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom ako bol primárne vo sfére jeho záujmu (spotrebiteľ je tak sústredený jedine na primárny právny úkon, v prejednávanej veci nákup práčky na úver, pričom v dôsledku nemožnosti akejkoľvek zmeny predtlač predloženej listiny koná neuvážene a nevedome aj s účinkami smerom k uzavretiu sekundárneho právneho úkonu, s čím dodávateľ už vopred kalkuluje). Uvedené sa týka v ďalšom nepochybne aj vôle spotrebiteľa byť viazaný ust. čl. IV. Všeobecných podmienok navrhovateľa týkajúcimi sa poskytnutia revolvingového úveru, a to vzhľadom na to, že podpisom zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru klient - odporca v časti B) (teda týkajúcej sa poskytnutia spotrebiteľského úveru na nákup tovaru - práčky) prehlásil, že sa oboznámil so Všeobecnými podmienkami a súhlasí s nimi bez výhrady. Keďže časť B) zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru sa netýka prípadného poskytnutia revolvingového úveru (úverového rámca), spotrebiteľ zaiste nemá vôľu a v praxi ani čas oboznamovať sa s ďalšou časťou čl. IV. Všeobecných podmienok týkajúcou sa práve úverového rámca - revolvingového úveru a úverovej karty (súd má v ďalšom závažnú pochybnosť o tom, či mal vôbec odporca reálnu možnosť oboznámiť so znením uvedených Všeobecných podmienok pri kúpe tovaru v Moto MK-elektro predajni v Kysuckom Novom Meste a taktiež súčasne pochopiť ich právny význam, keďže tieto podmienky sú veľmi rozsiahle s množstvom odbornej právnej terminológie). Napokon súd poukazuje aj na zrejmy nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle odporcu s časťou D) žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, podľa ktorej mal odporca prijať súbor poistenia po oboznámení sa a vyjadrením súhlasu s platnými rámcovými zmluvami o poistení navrhovateľa a Poisťovne Cardif Slovakia, a. s. a so Všeobecnými podmienkami tejto poisťovne* (zmluva pod * odkazuje na www.cetelem.sk <<http://www.cetelem.sk>>). S

poukazom na uvedené dôvody sa súdu javí takýto právny úkon spotrebiteľa - odporcu (časť C) zmluvy/ žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru) ako neplatný s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 6C 170/2011 zo dňa 7.10.2011

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Úverové podmienky žalovaný nepodpísal a odvolací súd sa preto stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon. „Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne výmenných listoch, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. V konaní nebola zo strany účastníkov doložená rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy. Základná podmienka pre konštatovanie existencie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve je písomná forma. Písomná forma je zachovaná, ak je obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. (rozhodnutie vo veci 2Cdo 245/2010).“

Ak sa plnilo z neplatnej zmluvy, je dôvodný nárok z protiprávneho stavu (z bezdôvodného obohatenia).

Žalobca v odvolaní namieťa záver prvostupňového súdu a argumentuje pravidlom súkromného práva „Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá“ (čl. 2 ods. 3 ústavy).

K tomu je potrebné uviesť, že prvostupňový súd rozhodol so zreteľom na spôsob dojednávania revolvingu a postup žalobcu označil za nekalú obchodnú praktiku. A tá je zakázaná (§ 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa cit. „Nekalé obchodné praktiky sú zakázané“.

Žalobca v odvolaní argumentuje, že už na lícnej strane zmluvy je spotrebiteľ informovaný o revolvingu a nejde o „skrytie“ zmluvy.

Odvolací súd neuznáva tento argument. Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy odvolací súd už v minulosti judikoval, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiať prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju súd uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

K tomuto názoru pristúpil odvolací súd z dôvodu, že práve inkorporačná doložka môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa a predmetná vec je toho príkladom. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.) práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy (Hlava 8, §1 Zmluvné strany, klient a spoločnosť sa popri ÚZ dohodli aj na uzatvorení zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, čiže Zmluvy o RÚ.....).

Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako úmysel nie dobrý, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porovnaj nález I. ÚS 342/09 (ČR). Nejde o neprimeraný paternalizmus štátu ale o dôsledné naplnenie cieľov unijného práva.

Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané a súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, Freiburger Kommunalbauten cit. „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“

Vzhľadom na neplatnosť inkorporačnej doložky sa nestali súčasťou zmluvy ani všeobecné obchodné podmienky. Z dôvodu neplatnosti zmluvy považuje odvolací súd za nepotrebné zaoberať sa tými odvolacími námietkami, ktorých zmysel a význam je založený na platnosti zmluvy (oddialená účinnosť zmluvy zaslaním úverovej karty),

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 142 ods.1. neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania a neúspešnému žalovanému nevznikli preukázateľné trovy odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.